

КОМСОМОЛ

Газет леданилди да конторалди адресыс СЫКТЫВКАР, Вадорвыв, 37, КОМИ НЫГА ЛЕЗАНИ	ГАЗЕТ СУЗЪДАН ДОНУС 1 толыс 15 ур, вожын кеклб 90 ур, во кеклб 1 шайт 80 ур
--	---

Гижбдјас поџ мббдны редакција ним вилб дон мынтытб.

№ 15 (56)

Пекныча март 14 лун, 1930 во.

№ 15 (56)

Одјо муномыг журныс бергбдчб

Колхозјас течбм куџа Сталин јортлбн статъа

Советвластис коллективизатсја бокван вбчис јона ыжыд воокјас. Сы јылыг ворнитбны ставыс, веог вбрбјаслы быт лбб прізнајтны коллективизатсјалыг збылыг јона бымбмсб, паокалбмсб. Од феврал 20 лун кеклб став СССР-папта отувтбма-нин 50% крестана овмбссб. Сја-кб, вт вога плансб мј кык пбв-нын дај јонжыка ордім 1930 вога феврал 20-бд лун кеклб. Колхозјас феврал 28 лун кеклб отувтис-ны-нын тувсов кбџан кбјдыссб 36 миллон центнерыг унжык (лбб 220 млн. пуд гбгбр) да плансб лбб тыртбма 30% вилб дорыг унжык. Куш колхознбј сјстема куџа нан заготовка бура нубббм ббрын 220 миллон пуд кбјдыс отувтбм—зевыжыд достјженъб. Мыј тајб ставыс вјсталб? Тајб петкбдлб ектлыг социалзмлан чорыда бергбдчбмсб. Тајб јона тбдчанаторјасылбн (уопехјасылбн) зевыжыд значенъбс мјан страналы, робочбј класслы дај партијалы. Татъе партија воџ сувтб мог: тбдчанаторјасбб (уопехјасбб) закрепитны да планомернбја использујтны воџ мунбм вилб.

Но тајб уопехјасылбн ембб і вущбра бокјас, торјбн-нын кор најб шедбны „кокныда“, кыџ шуны «вјдчџетбг». Ташбм уопехјасыс мукбб дырјі сужбны сещбм мбвп—„Мі быдтор верма“. Мјанлы ставыс ыпчбм. Најб, тајб уопехјасыс, оз шоча дурмбдны јбзбс, сеога заводитб бергбдчыны јурыс уопехјасеыс, воштбны верасб, оз кутны вермыны гбгбрвоны фбјствјтелностсб, асыныс вынсб вывті јона донјалбны да оз колбм вјџб артыштны вбрбјаслыг вынсб, чужбны авантюрист нога, злбдмјас кокныда, регыдык разрешитны социализм стрбйтбм куџа став вбпросјасбб. Тасан мјан партијалбн мог: дугдывтбг петкбдавны ербб ташбм пблбс аныленинскбј мбвпалбмјасбб.

Кымынкб фактјас. 1. Колхозјас куџа политікалбн уопехјасыс, ферт, лббны і сымпбнда—тајб политікаыс оз мырбдбн некбдбс колхозјасас кыкыда, да СССР-ын быд рајонын условјјјаоыс колхозјасбб лбббдны-паекбдны учітывајтбчыны-да. Оз поџ колхозјастб мырбдбн воставны. Сещбмторјыд некытбб оз шогмы. Колхозјас бымбм-паокалбмыс меф мунас крестана ыжыд отсбгбн да воџбстбчбмбн. Оз поџ колхознбј стрбйтелствоыг обраџетсјасбб механически вужбдны вожын муныг рајоныг ббрб колбм рајонб. Тајб некытбб оз шогмы. Ташбм „политікаыд“ ескб пыр і

чугіс коллективизатсјалыг ідејасб. Колб бура гбгбрбок артыштны СССР-ын торја рајонјасын аслыс пблбс условјјјасбб. Колхозјас ужбн мевожын сулалбны нан вбдтан рајонјас. Мыјла? Сјјб рајонјасас ембб медуна јон совхозјас да колхозјас да сымпбнда крестанаыс сені буржыка-нын гбгбрвоисны вилб техныкалыг вынсб да бурлунсб, отувјбн овмбс нубббмыг коланлунсб. Тајб рајонјасыс кык вонын чорыда тышкаббны кулакјаскб-да нан заготовітбм кампанъб дырјі, [а сјјб-бд отсаліс колхозјас лбббдны—паекбднытб. Тајб рајонјасыс сеога промышленбнбј центрјасыг ббрја војасас унакадрјас вблсбетбма. Поџ-б шуны, мыј тајб-жб бур условјјјасыс ембб і мукбб рајонјасын, шуам, потребітельскбј рајонјасын, кыџ Севернбј областјас, лббб ббрб колбма националност областјасын, кызі, шуам, Туркестанын? Оз, оз поџ сјјбс шуны.

Мі тбдам—уна војывса рајонјасын потребітельскбј местаны, кбні пыр-жб колхозјасбб организујтны условјјјасыс ещажыкбб нан вбдтан рајонјасын дорыг, шбкыда бура лбббдчан ужбб колхозјас востбм могыг вежбны чіновнык-нога фекретјасбб, колхозјас бымбм јылыг резолутсјјјас вбчалбмбн, кабала вылын колхозјас восталбмбн, кодјас збылвылассб абубб-на, а существуетбм јывеыс зон чукбр ошјывана резолутсјјјас-нын вбчалбмабб. Лыбб ббстам Туркестаныг мукбб рајонјасбб, кбні војывса областјасын дорыг-на условјјјасыс омблжыккбс пырыс-пыр-жб колхозјасбб воставны.

Туркестанын вбліны ббстблбмјас вбтбдны дај панјыны СССР-ыг вожын муныг рајонјасбс војеннбј білабн повџбдлбмбн, колхозб пыртбм крестанабс пром. тбварјасыг лыштбмбн повџбдлбмбн. Тајб, ферт, абу партијалбн политіка.

Кодлы-нб колб тајб вежнббдлбмјасыс, крестанабс некытбб шогмытбм грбџитбмыс, мырбдбн колхозб сужбмыс? Некбдлы, мјан врагјаслы кынџі. Кытбб-нб вермысны тајб кусынтбмјасыс вайбдны? Мјан врагјасбс јонмббдбмб, коллективизатсја уж ідејасб укббдбмб. Поџб оз шуны, мыј [партија ббрјіс основнбј звенбсб колхозјас течбм куџа? Поџб, дај колб. Мыын-нб тајб основнбј звеноыс. Гашкб отувјбн вбџму ужалан тбварішществојасыс? Абу сені. Отувјбн вбџму ужалан тбварішществојасын ужалан колужсб абу-на отувтбма Колхозјас течбм ужын мј тајб шулббсб восковтбм-нын. Сја-кб, гашкб сельскохбџајственнбј коммунаын? Абу-жб коммунаын. Коммунајас колхозјас течбмын шочбб-на. Сельскохбџајственнбј коммунаын отувтбчыны оз сбмын став ужалан колужыс, овмбсыс, ужыс, а шбџ і жуклбмыс. Коммуна оз-на бні вермы лоны колхознбј ужын меппаскыд формббн, абу-на став условјјјасыс сы вилб. Основнбј [звеноыс колхознбј ужын, меппаскыд формасыс бнја кадны, кытбб колб мјанлы чорыда кутчбены — сельскохбџајственнбј артель. Сельско-хбџајственнбј артельын отувтбны уж, вбџму, машінајас да мукбб пблбс інвентар, ужалан скбт, карта да мукбб кбџајственнбј стрбјба. Се-

Вічкојас местаб—колхозјас да школајас

Вбрлеџбм да дорвыв коллективізујтбм векас ектлыг чужбмбансб.

ні оз отувтчыны посні градјбрјас, садјас, олан керкајас, мыјкб мында мбс, посні скбт да с. в.

Сельскохбџајственнбј артель бнја кадны колхознбј ужын основнбј звено. Сјјбс артелбмбн і лбббдбма колхозјаслы вылыг лбббббм „Прімернбј устав“. Тајб-жб артавын колб і мјан партијнбј да сбветскбј ужнуббџејаслы. Налбн мог—тбдмавын бура тајб уставсб да нубдны олбмб помбџ.

Ташбм установка партијалбн бнја кадны.

Поџб оз-нб шуны, тајб установкаыс-пб партијалбн нубббб олбмб векаыда, некыті вежнббдлытбг, торкавтбг? Оз поџ тајбс шуны. Мі тбдам, уна рајонјасын СССР-ын, кбні колхозјас лббббдбм вбсна вермаббм помаббмбџ јешббб ылын-на, кбні артельјасыс-на абу чорыда сувтбмабб, абу најбс јонмббдбма, а сені злббны-нын четчыштны артельан векаыда сельскохбџајственнбј коммунаб. Артельсб абу-на кок јылас сувтббдбма, ужсб абу лббббдбма, а сені отувтбны-нын олан керкајас, посні скбт да мукбб. Тајб отувтбмыс, ферт, оз бура муи, абу-на условјјјасыс нубдны тајб отувтбмсб-да, дражытны крестанін—колхозныкбс керкајас отувтбмбн, став јбла скбт отувтбмбн, посні скбт отувтбмбн, кор артель формасб-на абу јонмббдбма, пыртбма чорыда олбмас—абу-бмбј ставыслы гбгбрвоана, мыј ташбм „политікаыс“ вермас лоны коланабн да выгбднбјбн сбмын мјан врагјаслы.

Кыџ-нб вермысны мјан пыи лоны ташбм головопаскбј торјасыс „отувтбм“ куџаыс? Тајб вермыс лоны сбмын колхознбј ужын мјан „вјдчџетбм“ да „кокныд“ успехјас вбсна. Тајб вермыс лоны мјан партија пыщкыи сбмын аныленинскбј мбвпјас

лобмвбсна: „Мі быдтор верма“, „мјанлы быдтор поџб“, „мјанлы ставыс вбс“.

Тајб вермыс лоны сбмын сы вбсна, мыј мјан мукбб јортјаслбн јурыс бергбдчыс мјан успехјасыс, мјџе пыщкыи тбваркблб вежбрлунсб, векаыда вбџбдбмсб.

Медем векабдны вбсб колхознбј ужыг, колб пуктыны пом ташбм мбвпјаслы.

Тајб медыжыд мог бні мјан партијалбн

Векабдлыны куџбм—зевыжыд фелб. Оз поџ колтчыны воџб мунбмыс. Колан-кб ббрб, торјалан массагыс. Сбмын оз поџ і воџ котбртны, панјыны. Воџ-кб котбртан, воштан јітбдсб массаыскбд, коді кбсјб векабдлыны ужбн да шбџ кутны јітбд уна мільона массаыкб, сылы колб нубдны воџсабм кык фронт вылын—ббрб колтчыгјаскбд дај воџб котбртныгјаскбд.

І. Сталин.

„Комсомолец“ коммунаын ставыс том јбз

1929 воџ фбкабр тблыгын Харковскбј округын организујтбма о. х. коммуна „Комсомолец“.

Коммунаын 167 морт, на костыг 120 комсомолец, мукбдыс батрајас костыг том јбз.

Берпас вылыи: Коммунаса сбветлбн заседанъб.

дугбдам Сыктывкар-ын вічко звбн

Мі, Сыктывкарса і да ІІ щуп. школајасын велбдчыгјас кывзім јубр, кблбкблјас ббстбм јылыг да шуім: шбџ бтлаасны мукбб губерныа да областувса ужалыг јбз дінб кблбкблјас ббстбм могыг да дугбдны Сыктывкарыи звбнытбм і кблбкблјасбб сетны Војвыв крај индустриализатсјаб пбртан фондб.

Корам шыаоны мукбб школа асбс.

Вөрлезан фронт вылыг дээртірјаслы абу места комсомолын

ВӨРЛЕЗАН ПЛАН ТЫРТНЫ СОДТӨДӨН!

Март 10 лун кежлө Комилеслөн вөчөма керсө 71% вылө, кыскөма 52% вылө. Медвозын мунд Ухта. Позорнөја колтчө Шојнаты.

Вөрлезан план угроза улын.

Нөбүти комсомольч оз вермы пукавны гортын. Став медалөм јөзсө петкөдны вөрө. Гортын пукавны—пре-ступленьнө.

Кыпөдны ужлыг лунја производительност 5 кубо-метрөз.

Огө өетөј классөвөј врагјаслы падмөдны, зугны вөрлезөм!

Вөрлезан планөс колө быт тыртны содтөдөн. Ком-сомольчјас! Кыпөдөј возмөстчөмсө ужалыг том војтыр-лыг вөрлезан ужын! Котыртамөј вөрлезан да вөркыс-калан ударнөј бригадјас! Вөтламөј һајт роскөн ком-сомолыг дээртірјасөс вөрлезан фронт вылыг!

Вөрлельанкаыг пышјыгјаслы абу места комсомолын

Јөмдінса 5 комсомольч пышјисны вөрөгө

Јөмдіннын дас кымын комсомольч котыртчылысны бригадад, вөчисны учлеспромхозкөд договор дај пет-тисны 84-д кварталө. Сөмын ударнөја ужалөм пыдди аскіоаныс-жө пондисны һаргыны „өкөнд уж“ вылө. Нһаргөм пырыг ужалісны лун кык да којмөд лун вы-лас 5 комсомольч пышјисны бөр гортаныс. Сен-іжө ужалөны тошка дадөјас да дөвітөны комсомольчјас-өс. Со-пө-өд ударнөјјасыд волісны-да мыј өдјө помал-існы ужсө.

Мі јуалам јөмдінса комсомол организатсіјалыг да рајкоммолыг места-ө тащөм дээртірјаслы комсомол-лы дыр-ө ті понданныд маласны һакөд?

Ремі.

ВОМ ПАГКӨДӨМНАД СУЛАЛӨМӨН ОЗ ТЫР ВӨРЛЕЗАН ПЛАН

Код оз мун вөрө, сіјө абу комсомольч!

Одыбын вөрлезөм мунө зев лока. Учлеспромхозса ужалыгјас вөлөм пөрјасө-ны керлезөмыг сводкасө содталөмөн. Ужалыгјас вөлөм помала јуөны. Комсо-мол јачејка гінтөг олөма. Пріјомщікјаслыг адзөны пјанствујтөм да оз көсјы-ны віқөдны сы вылө да бы-рөдны.

Вөрлезан уж гөгөрыс оз став комсомольчыс ужав. Рајкомолса шлен—Жіжова пыр көсјө кайны вөрө, сөм-ын меставывыс оз вөрчы.

„Колхозө ме ог-на пыр—шуө Жіжова, һинөм-сетыг оз артмы“. Выјымөг комсомольчјас, агныс ужал-өны вөрын, а вөвныс гор-тас олө. Пөддөльнөјса ком-сомольчјас вөвнас вөрө ка-јөм пыдди вөвсө сөтөмаөг кооператівы Тракторнөј ба-заыг комсомольчјас оз вөлөм петны субботнөк вылө. Тошка дадөјас сөравны ку-тасны да вөлігөтө петасны.

Код оз мун вөрө, оз пыр колхозө, сіјө абу комсомо-льч.

Кутчөісны тыртны мед норма

Та јылыг ковмас сөрні-тны быд јачејкаын, вөдлавы-ны, абу-ө тащөмыс тіјан јачејкаын щөщ.

Налімов В.

Пөдүрок медбур кер-вөчыгылы

Вічін мөд шупөда школаын велөдчыгјас чукөртисны 30 шайт өөм.

Мед бур керлезөгјаслы: мед уна вөчыгјаслы да кыскалыгјас-лы лөб өетөма пөдарок пыдди 10 шайтөн морт вылө.

Петыр Мод.

Грива сельсовет улын (Ві-чін рајон), Візју дорын, 7-өд фел., 52 кварталын ужалө-ны кустарно-промысловөј артельса шленјас 11 мор-тыг.

Артельсы тајө феврал 10-өд лун кежлө тыртисны нор-манысө. Прачнөкјас дырјі вөрыг ез петавны.

Оні көсјөны кутчөісны да тыртны мөд норма.

Ваөіль-Јогор.

9 кер Гөрө ешелон вылө

Гөрө ешелонө сөта 9 кер. Щөкта вөтчыны мукөд ком-сомольчјасөс. Міһајлов.

Тувкыны морөсаныс керлезөм падмөдыг јаслы

Кулакјасөс, подку-лачнөкјасөс, тујшөрө сувтыгјасөс керле-зөм падмөдыгјасөс ударнөј бригадјас мо-рөсаныс тувкасны га-щөтөзныс.

Кыпөдчам натсіонал-шовінізмкөд тышкасны

(Віқөд „Комі комсомол“ 14 (55) №-ыө).

ВЦИК-са сөсөіја вылын Коју-шевлөн выступленьнө— медвылысса точка Крајлы паныда ужлөн

Којушев јорт адзөма пом-ка да Крајөс атакујтө ВЦИК сөсөіјаса трібунана вывоан. Којушевлыг сіјө сөрнысө мукөд донјалөны кыч кра-са торја ужалыгјас лока ужалөм вылө шыөдчөм. Та-зі сөрні сувтөдөмыс не толкө өөктөдө фелө төд-малөмсө, но і зөбө налыг крајкөд пырмунан тыш ну-өдөм. Көт і торја Крајса роботнөкјас һөлүчкіа ужал-існы, сөрныс абу сөван. Сіјө һөлүчкіа ужалөмјас јылыг сөрнысө сөмын пом-на, вороп, кодөс важөн-һын вөдчөбөны да кодө зөв зө-ја кутчөіс Којушев јорт, медем заводітны Крајөс дөскрефитутан ужө. Збыль-лүчкі помкасө колө корө-ны пыдөжык. Отнофаулы-ны-кө (сопоставвитель) Кра-са руководство Којушев

јортөн сөсөіја вылын мыт-чөм мыжјасөс, Крајө пыр-төм јылыг важга помка-јаскөд (доводјаскөд), кок-һія позө адзыны на кос-тыг јітөд, најө пөштөі зк-өткөдөс. Міјанөс сырјөвөј содтөдө вөчөмјылыг да мі-јанөс зөскөдөм јылыг сөр-нөјјасад вылторјыс һинөм абу. Тајөјас век-на вына, пөрыгмөм выланкывјас-нын. Сөмын-нө тајө сөрні-јасыс петкөдлөны Којушев јортлыг отсөгыгјасыскөд Крајлы паныда уж вөзө нуөдөм. Којушев јорт Кра-јөвөј руководствоы мыт-чөм мыжјаслы оз вермы вөјөдны һөкущөм доказа-тельство.

Тајө вога контролнөј лыдпасјас вөдлалігөн, Крај-корана суммајасө чінтөм пыдди сотталіс-на нөшта. Шуам, бјуджет Комі об-ласт вөлі корө 8.229 сурс-шайт, Крај вынөдөс 8.450 сурс шайт, — сөдтөс 221

сурс шайт вылө.

Коһан во Крајө пыртөз-областлөн бјуджет вөзза-вога бјуджет сөртө соді 24% вылө, а таво, Крај-пырөм бөрын, бјуджет соді 34% вы-лө. Мукөд округјаслы, көт і овмөс бокгаһ ыжыдчык-налөн значөһөыс, содтөс-ны сөмын 28% вылө. Сі-зкө міјан мукөдјас сөртө со-дөмыс лоі зөһ 6% вылө вылөжык. Мыјла Којушев-лы вөлі колө сөрнөтны, мыј-Комі областөс зөскөдөны, сылыг правајасө торкалө-ны да с. в. Абу гөгөрвоа-на.

Којушев јортлы ковтөм-торјасөн занөмајтчөм пыд-ди колө ескөн јонжыка вө-зөдлыны лөзөм өөмјасөсө вө-зөм вылө, кызі најөс рөс-көдјутөны. Таладор бо-кыс сылөн мылакө век вошө. Мі быд пөлөсын горзам-индустріалізатсіја јылыг, збыльвылассө міјан жы-н бјуджетөыс унжыкыс мунө мукөдторјас вылө, а про-мышленност вылө да кар-јас лөбөдөм вылө колөны сөмын грөшјас. Вөт лыд-

пасјас: сотсіалнөј обеспе-ченһө вылө сөтөб 391 сурс-шайт, местнөј промышлен-ностө сөмын 280 сурс шайт-Сөщөм еща сөтөбөны кі-гөм заводјаслы: Міјан бјуд-жетыг кылө важ зөмство-лөн дук, а оз индустріалі-затсіја нуөдөм дук. Коју-шев јортлы колө ескө төд-ны, мыј колө кужны өөмтө-һө сөмын корны, щөщ-жө і вөчыны сіјө бура, лүчкіа, Міјанлы колө горзыны оз-ещө сөтөм јылыг, а сөтөм-сөмјасөсө кужтөма вөзөм-јылыг. Аптекалыг вылыс суд-тасө мөд во-һын стрөітам, а-помыс оз-на тыдав, пывган-егө-на помалө, а вылыг-һын колө перестрајивөјтны. Міјан кырувса вөрпөлітан-заводын ем ставыс мыј оз-ков лоны өһіја производст-воы. Сені воыг-воө оз вы-полнөтны производственнөј-программајас, асдон кыпа-лөм, прогулјас содтөм, ве-сөг вөредөтельство нуөдан-уж-јас. 120 батрак Керчөм-ја-са кулакјас кыын, а міјан-заводјас вылын (төпогра-фіја, лесзавод) робөчөдлөн-сөставыс јөгбөма кулак-

јасөн, лөшөчөкјасөн, сыл-нөјјасөн, вөсөг проһөдөрсө-дорывы коллектөвізатсіја, омөль руководство понда-һөуна ез кісөы, көт мыј-вылө ен бөстөы, пөштө быд-лаын сіз. Сіјө лөб сы вөс-на. мыј мі векжык гыры-жык ужјас зөһам вөчыны—вогталам амерікајас, ко-лана ужјасөс-жө вунөдам. Кыг да кызі мі кутам лө-өбөдны выл стрөітчан про-мышленностлы кадрјас—мі сы јылыг ег-на мөвпыш-тлө. Горзыны Крајгаһ міја-нөс зөскөдөм јылыг да һө-адзыны тащөмторјасөсө—зөв омөльтор. Горзөм пыд-ди буржык ескөн вөлі вын-нымөс-кө пуктөм сөщөмтор-јас буржыка іспөзүјтөм-вылө да ужалыг војтырөс-сөкыдторјас бырөдөм вылө-өтүвтны, сөк ескөн кыпө-дөм етузөһазм да организат-сіја ужлыг качөствөсө. Ко-јушевлөн тујыс—сөіман туј-да барскөј важнөчөһө; туј-сөрт, Турло лүчкі шуіс, мыј мі һөщөһ кутөм тырны.

(Помыс лөһ-на)

ЛИТЕРАТУРА ЛИСТБОК

Выл кадö—выл ыланкывяс

Художествоа литература формајас пыс медјона јөз пөвсө разалöма, пырöма кывбурјас, ыланкывяс. Нöшта-нын сјјö жона пакалöма том јөз пөвсө.

Ыланкывлөн да пролетариат нога мукöд формаа художествоа литературалөн могыс öткөд—петкөдлыны пролетариатлыс да гөл да шөркөдөма крестаналыс интересјассө, петкөдлыны (воссоздать) сотсиализм течеыс класслыс образсө, медым сјјөн отсавны сотсиализм стрöйтöмлы. Классöвöй тыш нуөдгөн пролетарскöй литература пролетариат кын вывти ыжыд оруфјө сотсиализм стрöитан фронт вылын. Сјз-жө вывти колана бур, сөлöм кыпöдыс ыланкывяс.

Ми-кө пыр гижам, мыј комі литература олöмөыс бөрö колтчöмөн кысгө, Комі ыланкывяс жылыс колö шуны—сјјö зикöз бөрö колöма. Вит во сайын олöмөыс кысгө бöрын.

Комі ыланкывяс пыщкын öнiдз-на нiөти ыланкыв абу öнiја выл ужјас, могјас жылыс.

1929-öд воын леэöm „Комі ыланкывяс“ нiгаыс жыныс унжык ыланкывјас ылавыв мiчлун жылыс да радејтöм жылыс. Емöс

Кытөн кутöдыс

Тани Изјур Иван бөрöдö ыланкывяс абутом, тырмытом вöсна. Ме ногөн-кө абу ыланкыв абутомын кутöдыс. Ферт, öнјаса выл да бур, мiча ыланкывяс мiјан тырмытом-на. Сöмын оз поз шуны, мыј револуционнöй выл ыланкывяс чiк абуөн. Мыјла мiјан оз ывны выл комі ыланкывяс? Кутöдыс, ме ногөн-кө, ыланкывяс сө паөкөдтöмын, јөз костö суйтöмын. Мiјан абу ыланкыв паөкөднөјасыс. Абу ылыс радио. Абу интeлатива. Öти-кө ылан кывтö гiжны. Мөд-кө-öд сјјöс колö лөбöдны. Сетны мотив сылы. Паөкөдны јөз костö—популярчирутны. Бөрјас вылө медјона колö вiны. (Сјз-жө тајö инмö вiөтјас i кывбурјас вылө).

Öнiја том гижөјас (щöщ важ гижөјас) ставыс гижöны öнiја кад жылыс, öнiја

кулатскöй ыланкывяс, кодјасöс öнiја кадö ывныс оз i горöдöы (шуам, „Жужыд керöсын“—Выл Пашлөн). Колö векыда шуны—кымынкö револуционнöй да гөрöд армiјаса ыланкывяс кынчi öнiја кадö ывны шогмана комі ыланкывяс абуöс.

Ми огö-на ас ыломөн öзjөдö сөлöмнымöс выл вöчан ужјас вылө—коллективизатсiја нуөдöм, промышленност кыпöдöм, вөрлеэöm да культура кыпöдöм дор. Овмöс кыпöдöм вiтвөса план олöмö пöртöм да с. в. Сы жылыс ескö мiјанлы позö i колö ывны.

Тази воэö колны оз поз. Комі гижөјаслы колö öблöмаыс бостыны тајö ыжыд ужас—сетны бур, колана ыланкыв комі ужалыс војтырлы. Најö сјјöс вiдчысöны.

Öни **НАПП** нуөдö быдöмаа формаа комі художествоа литература вылө мөд конкур. Сы куза ми индам:

1. Торjөдны премiальнöй фондöыс торја премiја бур комі ыланкыв вылө.

2. „Комі комсомол“ гачетлы аслыс вöчны комі ыланкывяс вылө торја конкур.

Изјур Иван.

олöм да уж жылыс. Лөбöдны-кө сетчö буржык мотив, вермас зевбур ыланкыв петны. Бостам сещöм гижөдјас: „мунам воэö“, ф-к-лөн „Комі ком.“ №14, 1929 во, „Пурвылын“ Ваг-Мiт“ №12, „Гыјас сөдöны“ Лич-лөн „К-к“ №13 1930 во.

Öни пöштi став кывбурис öнiја олöм бокјас жылыс, вөрлеэöm жылыс, колхозјас жылыс i с. в. Сöмын олöмыс панjө. Гижөдјасыс—ыланкывяс оз уфiтны матыетчыны јөз дiнас, оз уфiтны пырны јөз костас, олöмас. Олöмас медöа возын öнiја кадö. Сы бөрöа вöтчыны колö тöдöм, колö кужöм, колö термасöмөн вөрöм.

Ыланкывтö көт мыјтöм гиж, он-кө сылы лөбöд мотив да он-кө суй јөз повсас, олöмас—тыртöм iзкi бергöдлөм код-жө-i лөб.

Öмбан.

Выл олöм

(Ивајывса коммуналы)

Вөр пөвсын, паскыд ердын,
Көн төвкөд ывліс пожом, коз,
Көн зоргіс нiја щөкыд вöрын,
Кыт ветліс шочыніка јөз.

Кыт Iзва кырјас пөвсти жборгіс,
Гөрöд ванас мысöіс лыа—iз.

Көн јөзыс öткөн тiлөіс мырöіс,
Ез төдлы сөкыдлуныс мез:

Со вiзöд, коммуна сен чужіс,
Сен воіс гөллы олан—шуд.

Сен öтув олöм бансö мытчö—
Кыр жылын быдмö—кызи луд.

Кыз пöртjын—оласногыс пуö,
Быд ужö сузöд—öтувса вын.

Выл олöм важсö пöртö руö,
Му ежсö шонтас кыти кын.

Öтувја олöм сені течгö,
Отсор ропкö—пуö уж.

Выл, шуда олöм татчö вогöсö,
Нем кежлö вешjö öтка муз.

Медвоз ферт быдöмамыд сурлö,
Выл ужын, век ем сөкыд тор.

Ескы, ödjö, ödjö сјјö бырö,
Уж вылын сөкыдлун оз сор.

Iзва.

Мiтрук Јак.

Архiвö

Вiчкөјасыс летчö крестјас,
Увлан јурөн колöкөлјас.

Архiвö пырöны попјас,
Нукравöны налөн пöлјас

Трактор вöтлө пугöрјасöс,
Колхоз вöтлө кулакјасöс.

„О господi-пö божö
Став гөлыс пырö колхозö
Синмöј лоi вiж“.

А ми челаф пионерјас
Быдмам кызи подув вөрјас
Течам коммунизм.

Миш-Öл. (10 арöса).

Студент бригада

Петим рытын Москва кары,
Лебзö појезд, чiрсö кын.
Быглаөдмөн пышjö жарыс
Пујас кості гудыр щын.
Шöтö пуыс бөрлан лыдтöм,
Бытö вöтлө најöс пьет,
Иоди бара тамда быдтöм
Пожом керјас, Лöмпу бед.
Вагон пыщкын öнi мiјан
Кiсöө помеа ылан кыв.
Мöдiмö ми Комі пијан
Вөрлезысöды отсаоны.
Локтiм регыд чужан муö,
Садымöм зикöз зугыль јаг,
Јежыд барак быдмöм зокөн
Быдтö зерöм бöрын щак.
Термасöмөн, мед оз өормы,
Муртса өојны ештö тан,
Тыртö мужік асөыс норма
Медым вежны олöм бан.
Сунщiкаө червом улын
Гöгрöс пожом, зурыд коз.
Индас места кыштöм пулы
Вадор дорö вөрпромхоз.
Нарјалöны ыжыд нурöд
Жебыд вöвјас козпу дiн.
Мытчöдiсны көнi сурö,
Гөрба трантор југыд өи.
Мiјан могным тащöминын
Сетны шөйтчöг, тöдан лун.
Мырöам лунтыр јөзыс дiнын,
Помöз палöдамöј ун.
Тiкөн Кољај.

Радио кымöма—чур. Шонтамöј, пöчö вай öдjөжык—гур.

Кывзöј ставөн: аңјас, мамјас, нывјас—Комі муса јортјас. Пöрыс i зөла кодi пөла. Кывтöм пемöсјас: мөсјас, öшјас, канјас, понјас, чаңјас—гералöј да кывзöј бура, ме мыј вiөтала тi ставсö суйjö јурад.

Тајö вiөталöм абу сөрöм, а збыл. Тащöм фiвöыс öнјаөа, зiк-на-öд выл. Вееланаын олöны гөла, ез адзывны важ дырjи вöла. Öни-тај нөжjөнiк культуралан кысöны, весiг-öд мукöдыс мајтöгөн-нын мысöны. Сјјö-нö мыј—лөбöдöмаг-нын зевыжыд тор—радиö. Оз тај со трустöј јенмыд јор. Чукöртiсны уна шajт, тащöм фiвöтö онмыј чajт.

Ез овны Вееланаын чөв, булгiсны-болгiсны зев: „Радиö-пö, шуöны, воöма. Ок, јерöмаканö, гажыд-тај сiз-кө лөбна. Горнi кывзыны мöдам москөвскöј, вöтавны мöдасны: Сталин, Калинин, Јарославскiј... Музыкаыд, ылöмыд—ок! Сені ферт унмыд оз лок“.

Гөрöд пелöсö радиö гур, сені сылы местаыс лөб, местаыс зев бур. Кывзöны порыс i том, радиö век вiөтавлö—оз тај муз вом. Нөкор ез вöвлы гөрöд пелöсын чөв, но друг кыскö, сөмокастö воіс төв.

— Колö-жö нуөдны режим економiја, сјјö зев бур. Сiз думajтiс культурнöј јур. „Економiја“ дiнö бостчiсны тан, олöмö пöртны план: гөрöд пелöсын дугдiсны ломтыны пач. Керкаын көчыдыс швач. Аппаратлөн петны кутiс лов, радиö кымö, медбөрјаыс ымзö: „Ој, ој кула, дыртö ог-нын ов...“

Гын көм пыщкын кокјас кымöны. Радиöс локтöмас вiдлыны. Пиöс... кыв—радиöлөн нiнöм кымöма кыв.

Ез зев мөвпавны дыр, радиöс пач пыщкö суйiсны гур. Лөчитöны быдöмаа ног: шонтöны, мавтöны, лөвтöны... Суiс-жö со мокаст мог.

Пöлалöны, сөлалöны, јортчöны—нiнöм оз ло. Сөзöа бөрöд көт герав со. Пачын вiзiсны: ез палав лок ун. Адзывлiс-жö ескö-тај-öд. Нiнöм: сещöм-нын буракö рöд. Лефiсны сурс кымын лөш. Овлас-жö Комі муад быдöмаа теш.

Петя Петуков

Быд пионер отсалө вөрлөзөмлы да колхозјас течөмлы

Котырталам чельдөс---чельд колхозјасө

Палын (сыкт р.) организујтчы ыжыд колхоз чельдөс. Чојжылын (сыкт р.) лбөддөны курбг виқан артель, чельд јона зильдны пырны асланыс организујтчан колхозө да щөктөны мам-батсө пырны.

Шојнаты рајон—Шојнатын, Нобдінын, Вомынын организујтчалды чельдөс колхозјас. Көсјөны боетчыны кролик да курбг виқдөм. Шојнатыса колхозө (7-ка школа бердын) пырөма 60 морт. Лбөддөма пыран взнос 1шајтөн. Быд отрадын, ыжыд виқые кыңзи чельдөс котыртөма бригадјасө тувсов гөра-көза компаньө нубөдөм куза.

Межадорын (виқин р.) организујтөма кык курбг виқан артель, өтөыс коммуна бердө мбдыс школа бердө.

Отрадјас, школајас гижөј кушөма мунө тјан чельдөс чельд колхозө котыртөм.

Пионерјас школьнјаскөд отсаөбны вөрлөзан ужын

Сыктывкарса 1 щупөда 2-өд № школыыс февраль төблөө ветлис вөрын ужалыојас динө культ бригада 6 мортыс. Бригада ас војас могөн сувтөдліс: төдмөдны вөрлөзөјасөс вит вога овмөс кыпөдан планөн, тувсов гөра-көза нубөдан планөн.

Бригада нулис өөрөыс гачетјас, плакатјас да нигајас.

Бригада организујтис кык лаө төрд пельөс. Бригадаөс вөрлөзөјас примітисны бура. Чельд асланыс ветлөмөн зев радөс, радөс коліны і вөрлөзөјас чельд волөмөн.

Со мыј гижөны најө (вөрлөзөјас) бригадалы „Олад-вылад, гөрд пионерјас, школьнјас. Ыстам чолөм да зевыжыд атөө тјанлы, ми-

јанөс видлөм да пөдарок-јас пыфдыд, Корам воэө кежлө не вунөдны мијанөс. Маоленіча дырјі петавтөг өтө морт моз ужалім вөрын.

Кыскасан туж көт зев ылын (11 верст), лок вөр (3 разрад), но јөзыс бөрө ог колтчөј, норманымөс тыртам.

Сөзөа ми тјанлы норасам: өні ветлөдліс таті ветеринарнөј врач да мијан динө ез-і воы, көт і уналөн вөвјасным вөлі вөсө-да. Тјанлы щөктам гижны та јылыс гачетө да щөктыны мед ветврачөс ыстылісны.

Сіјам бура велөдчыны, вермасныгөла олыс јөз вөсна, воча кулакјаскөд“.

Гіжіс лесорубјасөан Ф Нестеров.

Шыөысны обісполком чукөстөм вылө

Пажга өемілеткаын велөдчы-јас шыөысны Обісполком чукөстөм вылө тувсов гөра-көза нубөдгөн отсаөны да көсјөбны:

7 группаса велөдчыјаслы өтутны овмөсө 80% вылө; быд велөдчылы весавны көјдысөс гортсаыслыс да сувөдјасыслыс. Көјдыс весалөм да протравітөм могыс лыфдыны аснысө ударнјасөбн: вөчлыны 5 субботнјк; лбөддны чіпан виқан, кролик виқан да градыв пуктас вөдтан артельјас; гөжөмын виқыны пощөс-јас і сіз воэө.

Велөдчыөјас.

Вөчисны гөріг-көзіг кежлө ужалан договор

Слөбөдаса да Зельенечса 1 щуп. школајас кырымалісны орфөмоан договор. Көсјөбны: тувсов гөріг-көзіг кампаннөбөз разөдны крөстана костө 240 кнөга. Лыфдысан керкаө лбөддны колхозјас пельөс, Весавны гөл крөстаналыс көјдыс 100% вылө. Учөлысрјө чукөртны 30 шајт дон і мукөдтор.

Пионер.

Велөдчыөјасөан пөдарок—7 шајт

Јемдін 1-ј щупөд школа-ын велөдчыөјас өпектакјас пуктөмөн чукөртисны өөм. Февраль 23-д лунө Гөрд арміјаса празнјк дырјі местнөј гарнөзонса гөрд арме-ејетсјаслы сетисны 7 шајт пөдарок пыфды.

Тажө петкөдлө, мыј том велөдчыөјас кутөны јтөд Гөрд арміјакөд.

АРМЕЈЕЦ.

Отсаөны гөріг-көзігөн

—Керөсса пионер чукөр шуис гөріг-көзігөн отсаөны гөл крөстаналы көјдыс весалөмөн да кага виқөмөн. Газет лыфдөмөн ветлыны керкаыс-керкаө коллективизатсја да гөра-көза тема-јас јылыс. Пионер лыд сод-тыны кык мында јун толы-гөз.

Ю.П.

Выл отрад

Кыркөщ өіктын (Јемдін рајон) чужіс вылө пионер отрад, пырс-ны 13 чельд.

Гус.

— Слөбөдамы пионер чукөр вөчис демонстратсја бат-мамсө колхозө пыр-ны щөктөм могыс.

— Ветлісны керкаыс-керкаө көјдыс чукөртөм да весалөм куза. Чукөртөма да весалөма 40 тентөнер.

Пионер.

— Кыркөщ өіктө (Јемдін р.) оз воылыны кинон.

Гус.

— Пажга өемілеткаын велөдчыөјас кыстып лбөддисны комсомол устав да программа велөдан кружок.

Шөонык.

Кулөмдінса рајкоммол быдтис кулак нога мөвпјас комсомол пійын

Кулөмдін рајонувса комсом организатсја жівјалө партіја вескыд туж виқыс вескыдывв кежыөјас нурын. Вөрвөчөмын медбур фельанкајасө кулакјаслы өөтөмаөс. Виқму ужалөм бердө крөстанаөс өтутны, комсомолөчјас өөрөинас і фелөнас мунөны паныд (Ульяново, Керчөмја, Деревјанск). Комсомолын уна өтдор јөз (кулак пјан); өмөс налог-јас кулакјаслөн 4 ш. 50ур., гөлјаслөн 12 ш. 30ур; ужјөзөн кулакјаслы сеталөмјас 150 шајтөн, гөлјаслы 10 шајтөн (Кулөмдінын, комсомолөчөјас чөволөдны; колхоз-јас пійын батрачкајасө өтдортөны да с. в.

„Активіст“ Ноктөтовлөн мөвпјас

Ми тані вайөдам Кокто-мов комсомолөчлыс 3 піг-мө, коді вайөн-нүн кулөна рајкоммолын фелөјас кабала костын медвоэөа пігмөас гижөма Помоздінса ВЛКСМ јачөјкалы (ачыс Коктомов сетыс). „дона јортјас! мы-ла ті вөтліныд комсомолыс Поповөс. Сіјөс вөтлөмөн вөчөныд ыжыд ущерб асла-ныд јачөјкалы, вөчөныд ыжыд өшыбка...“

Пөзө-өмбөј вөтлыны комсомолыс сотсіалнөј чужөм пон-да (Попов кулак пі).. Попов вывті прамөј морт, бур ор-ганізатөр, өіктын культур-нөј уж нуөдыс... Менөгыс бөр колө примітны комсомолө Поповөс. Сы пыфды колө вөтлыны комсомолыс Ивановөс. Собраннөјас вылө омөла ветлөмыс да шлен-скөј взносөө куза мынты-лытөмыс“. (Иванов гөла олыс піыс, унжык кадсө коллөддө вөрын да јөз ордын ужалө. С. П.) Со мыј өылө активіст комсомолөчыд. Гөтө „бур“ јндөд өіктса комсомол јачөјкалы, „отсаө“ нуөдны классөвөј виқ.

Мөд піөмбө Помоздінса коммуналы

„Вывті јона кевмыса ті-јанлы (коммунаса шленјас-лы Г. П.), боөтөј-ас кі ула-ныд менгыс бат мамөс... Пыртөј најөс щөщ комму-наад... Ме тасаң гижасөмөн нінөм ог вермы вөчны... Ыжыд атөө тјанлы менө коммуна шленө боөтөмыс кута тјанлы отсасны гижасөмөн да өөмөн... (гижөма тајө мөд піөмөсө сентябр төлыгы 1929 воө).

Тажө піөмөыс, Коктомовөс ошкөм кыңзі нінөм лөктор оз поэ шуны. Вайыөаңнын тақі колө вөчны быд комсомолөчлы.

Нөјмөд піөмбө

Коктомов гижөма Помоз-дін коммуна бердса ВЛКСМ јачөјкалы, нојабр төлыгы.

„Ме кывлі төварышјас-саң ті-пө боөтөмныд ком-мунаө менгыс виқму пәјөс да менө лыфданныд ком-мунаса шленөн менгыс јуагтөг-виқтагтөг... Пыры-пыр-жө щөкта бөр сетны менгыс пәјөс мам-бат ов-мөсө... Мејам пәј сіјө мејам, ме імејита полнөј право рас-поражәјтчыны сіјөн... Онөј-кө сетө бурөн, да ісклүчөтө менө коммунаса шленыс, сетә тјанөс сүдө...“

Тажө піөмөјасыс петкөд-лөны оз сөмын өтік Кокто-мовлыс мөвпјасө. Тақі мөв-палөны кулөмдінса органи-затсјаын унаөн-на.

Рајкоммол тупкө вөлөм тащөм кулак нога Кокто-мовлөн мөвпјасө РК-ыс өнөз ез петкөдлы Кокто-мовлыс піөмөјасө фелөјас піөыс. Сіјө ез јанөд, ез прі-міт мерајас Коктомовлы, ез кыпөд комсомолөскөј орга-нізатсјасө тащөм кежөм-јаскөд чорыд көс нуөдөм вылө. Тајө петкөдлө ку-лөмдін рајонса комсомол организатсјалыс кулакјас ворсөм шыө вылөмсө, мел-кобуржуазнөј влјаннө улын четчалөмсө. ВЛКСМ РК сетіс Коктомовлы стрөгіј выговор предупреждөннө-өн. Сіјө вөліс садміс дыр учөм бөрын, кор кулакјас сөктантјас кутисны пөд-тыны.

Тажө зев-на еща. Кокто-мовлөн мөвпјас, Ульянаса, фөреваннөјыс, Мысса да мукөд јачөјкајаслөн вөчөм фелөјас гөгөр колө кыпөд-ны біја аскрөвіка. Колө мо-білізүтны став комсомол организатсјасө вескыдывв өппортунізм нога кежөмјас-көд вермасөм вылө. Сытөг комсомол организатсја оз ло бур отсаөөөн партіјалы сотсіализм течан ужын, сы-төг оз поэ өдөдөны вөр-лөзөм да коллективизатсја нуөдөм.

Г. Полярнөј.

Отв. редактор Г. Ворөін.

Абу аслас местын

Лөјмаын пионерјас костын уж куөдма. Комсомолөч—Іевлевөс ыстылісны Сыктывкарө пионер курс вылө, сөмын лөктөм өбрас партјачөјка мөб уж вылө боөтис. Гутнін.

Оз отсасны

Сөлыбса общөственнөј орга-нізатсјас вундөисны пионерјас-өс: нінөмөн оз отсавны пионер-јаслы нө вөжатөјаслы. Пионер-јас көсјөны лбөддны клуб, сет-чө колө өм. Сөмсө Рабрөс өтө грөш ез сет. Рабрөсса шлен школаын велөдыс—Кожукова чельдөс оз лөз собраннө вөчны школаын.

Оз.

Кусөма

Ајкатыласа профтехшкола берд са пионер отрад костын уж ку-сөма. Пионерјас аснысө лөка ку-төны. Кодлы мог татчө виқөдлөј. Велөдчыө.

Чельдөс повзөдлө

Сөмуковын (Јемдін р.) јанвар 23 лун өіктсөветын јуралыс Мат-вејев вөтлыөс чельд бөрөа, ко-саөи да наганөн, чельд гортөыс оз лыетны петны. Кодлы пөзө чырыштөј тащөм „збој“ предө-датөлөс. Батрак.

Пионерјас кулак кіпөд-улынобө

Чітыв пионер ужөн вескөдлыөјас Пархачева да Мөгалова оз ужавны. Пионерјас кутөмаө сурны кулакјас кі-пөдүд. Оніја помөтіка јылыс оз өөрнө-лыны—оз төдны нөјөм. Гөтө Иван.

Вунөдөм пельөс

Быд фөревнаын зев частө өні петкөдлөны кино. Кылтоваса чельд карын, көні олөны 170 чельд да 50 кымын гырыс јөз пөштө ез-на вөвлы кино. Чельд нөтөі оз төдны кың олөны јөзыс өіктјасын—карјасын.

Ми 170 чельд корам Обонолыс мед зелөдыштас політпросвет от-фелөс да кутасын ыставлыны кино передөвјка. Коллектив.